

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Радіаційна ситуація в Україні 13 травня 2024р. (10-00)

I. У звітний період за наявною інформацією на території України радіонуклідів техногенного походження, які свідчать про порушення безпечного функціонування АЕС в Україні чи транскордонне перенесення, не виявлено.

Радіаційна ситуація за 13 травня 2024 року (10-00) на території України за показниками, які отримуються Національною гідрометеорологічною службою (НГМС) ДСНС України на радіометричній мережі спостережень (надійшли дані почашених вимірювань зі **138** пунктів), а також за доступними даними автоматизованих систем радіаційного моніторингу АЕС України – відокремлених підрозділів ДП «НАЕК «Енергоатом», ДП «Чорнобильська АЕС» та ДСП «Екоцентр», залишалася стабільною. За наявними даними показники рівня радіаційного фону доквілля у зонах спостереження АЕС, у тому числі з автоматизованих детекторів контролю ПЕД, що розташовані на пунктах спостереження ГМСУ, порівняно з середньомісячними величинами не виходили за межі точності їх визначення (рис.1).

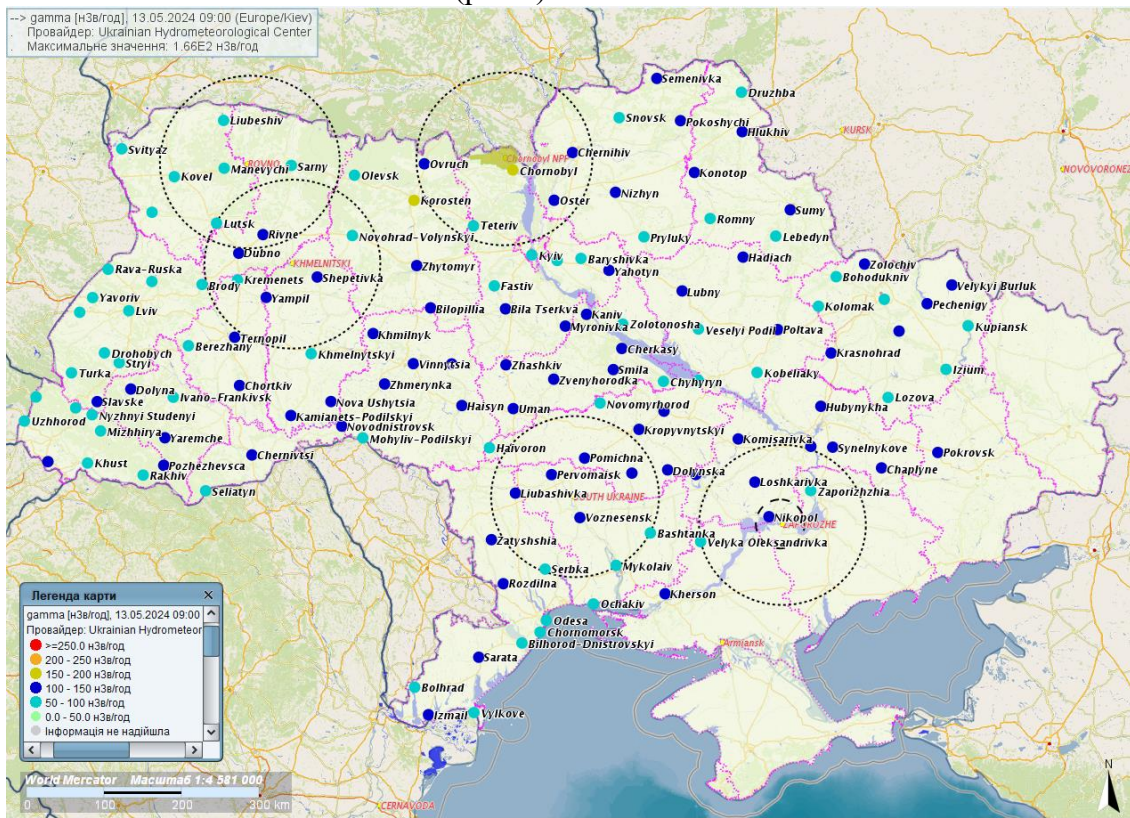

Рис.1. Радіаційний фон на території України за результатами спостережень мережі НГМС станом на 09:00 (Київ) 13/05/2024.

*Пунктирною лінією визначено 100км зону навколо АЕС.

II. Радіаційна ситуація навколо Рівненської АЕС, Південно-Української АЕС, Хмельницької, Запорізької АЕС та ЗВЧАЕС (рис.1) за даними НГМС у 100-км зоні навколо АЕС, залишалася стабільною, перевищень не зафіксовано, а зміни, які фіксувалися АСКРС ДСП «Екоцентр», ДСП «Чорнобильська АЕС», Рівненської, Південно-Української та Хмельницької АЕС перебували в межах звичних коливань вимірюваних величин *потужності дози випромінювання* (ПЕД). Потрібно зазначити що дані вимірювань АСКРС ПЕД у зонах спостереження у повному обсязі останні 12 годин надходять від РАЕС, ХАЕС та ПУАЕС. Дані АСКРС по параметрам викидів із вентиляційних труб РАЕС, ХАЕС, ПУАЕС надходять регулярно і свідчать про те, що АЕС працюють у безпечному режимі, визначеному дирекцією АЕС.

За даними, отриманими станом на 13.05.2024р. експертами місії МАГАТЕ на тимчасово окупованій території в районі розміщення ЗАЕС шляхом ручних вимірювань дозиметрами під час пішохідних та автомобільних радіаційних розвідок і опублікованими в міжнародній інформаційній системі IRMIS МАГАТЕ, показники ПЕД коливаються в межах 0,07 – 0,12 мкЗв/год.

Впродовж 07-09 травня 2024 року вимірювання виконувались:

а) на 8 стаціонарних пунктах спостереження, що розташовані на території промислового майданчика, санітарно-захисної зони та у зоні спостереження ЗАЕС, де зафіксовано 0,07-0,12мкЗв/год (останні вимірювання зазначені о 23:00 (Київ) 07.05.2024р.).

У 100-км зоні ЗАЕС на підконтрольній території за даними автоматизованих датчиків контролю радіаційного стану докілья техногенні радіонукліди в атмосферному повітрі впродовж доби станом на 10-00 13.05.2024 не виявлялись, а показники ПЕД перебували в межах природного радіаційного фону і становлять 0,10 - 0,14 мкЗв/год.

П.2. За WRF, розрахованим на основі глобального прогнозу погоди NOAA, в ЦПНРА УкрГМЦ виконано моделювання переміщення атмосферних мас-носіїв продуктів викиду АЕС у разі **умовної радіаційної аварії (УРА)** від АЕС України (рис.2.3.4) впродовж 96 годин (проте, оскільки у цій довідці картографічна візуалізація поширення атмосферних мас згідно вибраної моделі поширення викидів АЕС обмежується сферичною трапецією, межі якої віддалені на 800км від джерела викиду в кожну із сторін вздовж паралелі та меридіану, на схемі, яка відтворюватиме розраховані масштаби поширення в атмосфері викидів з АЕС, **часовий інтервал, за який візуалізуються наслідки може бути меншим ніж 96 години**), треба зазначити також, що для більш повної оцінки наслідків РА необхідно виходити за межі регіональної сітки розрахунків з використанням глобальної моделі для сітки щонайменше 2000км x 2000км.

П.2.1. Моделювання виконано для УРА, що може відбутися у наслідок повної втрати охолодження 3 та 6 енергоблоків ЗАЕС, які перебувають у стані холодної зупинки. Результат моделювання **умовного** викиду з початком о 09:00 13/05/2024 (Київ) показує, що повітряні маси можуть транспортувати викиди ЗАЕС (внаслідок УРА) протягом перших 8 годин у південному напрямку, в сторону АР Крим. Наступні 12 годин хмара змінить рух на південно-східний, в сторону Молдови. Кордон України з Молдовою хмара перетне через 25 годин від початку умовного викиду. Не змінюючи напрям наступні 12 годин хмара рухатиметься над територією Румунії. Через 52-49 годин хмара наблизиться до берегів Болгарії та Туреччини. (Рис.2).

Складові компоненти викидів формуватимуть на маршруті перенесення смуги та плями з високими та екстремально високими щільностями випадінь, які пройдуть над територіями Запорізької, Херсонської обл. (Рис.3).

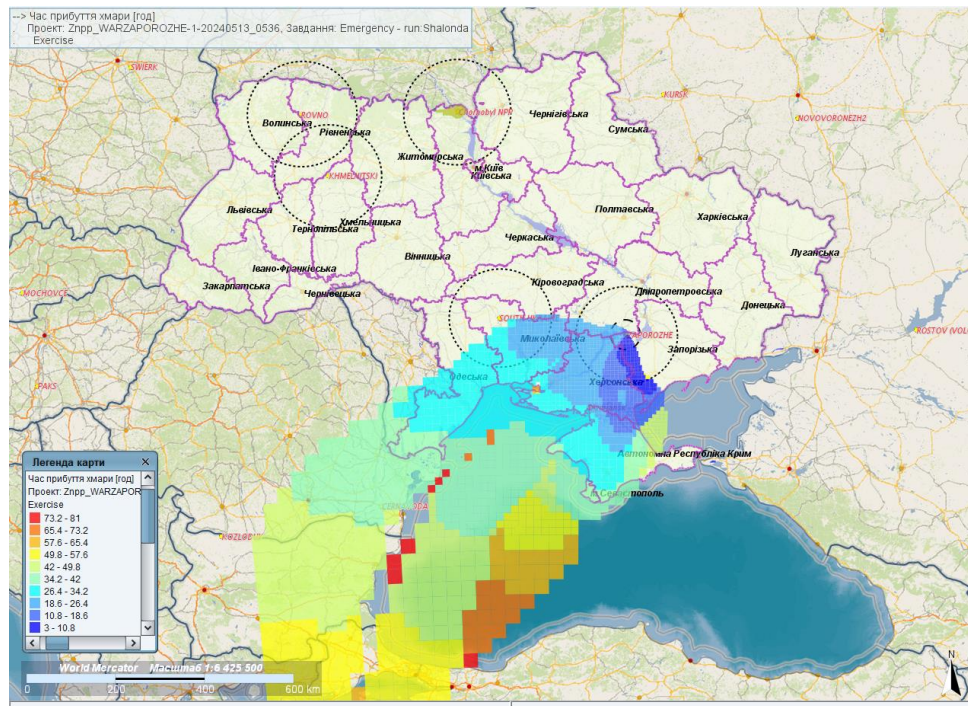

Рис.2. Прогноз поширення атмосферних мас з викидами ЗАЕС як наслідок УРА за 82 години. Час прибуття хмари. Швидкість поширення забруднення у годинах. Розрахунок умовного викиду з 09:00 (Київ) 13/05/2024. Тривалість умовного викиду 24 год.

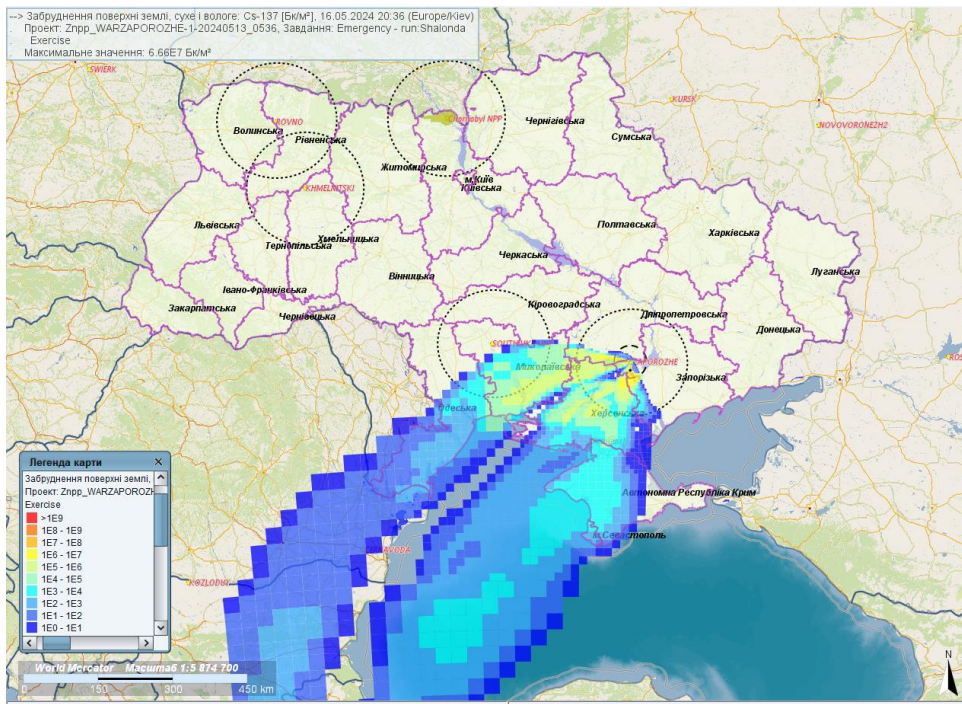

Рис.3. Результат моделювання просторового розподілу наслідків УРА на ЗАЕС (структура поля випадів довгоживучих радіоактивних елементів на прикладі Цезію-137). Щільність випадів представлено у Бк/м². Розрахунок умовного викиду ЗАЕС з 09:00 (Київ) 13/05/2024

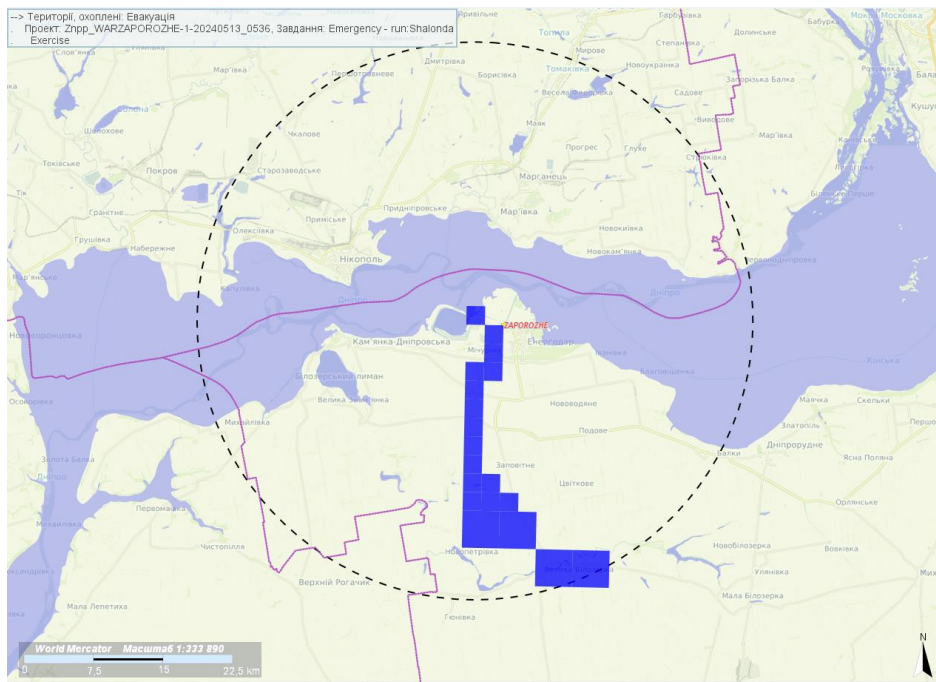

Рис.4. Результат моделювання просторового розподілу наслідків УРА на ЗАЕС (території, на яких рекомендована евакуація). Пунктиром позначено 30-ти кілометрову зону ЗАЕС. Розрахунок умовного викиду ЗАЕС з 09:00 (Київ) 13/05/2024

За наявною інформацією змін радіаційного стану в районі розміщення ЗАЕС станом на 09:45 (Київ) 13/05/2024 не сталося.

**Директор УкрГМЦ
ДСНС України**

Микола КУЛЬБІДА

А. Москалюк
2399353